

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **A. B.**, zast. JUDr. Vandou Bieleckou, advokátkou, se sídlem Havířov – Město, Pavlovova 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 11. 2005, č. j. 63 Az 228/2004 – 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupkyni žalobce JUDr. Vandě Bielecké, advokátce, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2558,50 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 24. 11. 2005, č. j. 63 Az 228/2004 – 23, zamítl žalobu žalobce směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2004, č. j. OAM-3464/VL-07-08-2004, a rozhodl dále, že žádný z účastníků, ani Česká republika, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ustanovení § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel současně požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 28. 2. 2006, č. j. 63 Az 228/2004 – 39, ustanovil stěžovateli zástupkyni pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Vandou Bieleckou, advokátku, která následně podáním ze dne 20. 3. 2006 kasační stížnost doplnila.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal

a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti označil důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a namítal, že skutková zjištění žalovaného a krajského soudu jsou nedostatečná, krajský soud se nevypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalovaný a krajský soud se měli zabývat podmínkami na Ukrajině a zkoumat, jakým způsobem jsou občané chráněni proti působení vyděračských mafií. Stěžovatel konstatoval, že státní orgány jsou ve většině případů mafiemi ovládnuty a možnost domáhat se ochrany je téměř vyloučena. Stěžovatel se z obavy o svou rodinu nikam neobrátil se žádostí o pomoc. Stěžovatel tvrdil, že uvedl skutečnosti svědčící o tom, že byl pronásledován, proto byl žalovaný povinen zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatel byl pronásledován z toho důvodu, že se nestal členem vyděračské mafie, což zakládá jeho příslušnost k sociální skupině osob, které jsou pronásledovány za to, že odmítly nabídku členství ve zločinecké struktuře. Za této situace nebyly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy ani podmínky proto, aby žalovaný nebyl povinen zkoumat důvody pro udělení humanitárního azylu. Stěžovatel konstatoval, že závěr žalovaného a krajského soudu, podle kterého žalovaný zkoumá podmínky podle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu pouze v případě rozhodnutí o neudělení azylu podle § 12 téhož zákona, nemá oporu v zákoně. Obdobné argumenty uváděl stěžovatel rovněž ve vztahu k překážkám vycestování, které jsou podle něj dány. Stěžovatel dále namítal, že se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, nevypořádal se se všemi rozhodnými skutečnostmi a pouze převzal odůvodnění rozhodnutí žalovaného.

K obecné námitce nedostatečných skutkových zjištění bez upřesnění konkrétních pochybení správního orgánu, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že tato námitka byla již předmětem řady jeho rozhodnutí, např. rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 – 103, www.nssoud.cz. Podobně námitka porušení správního řádu, pokud neuvádí, v čem konkrétně jsou tato porušení spatřována, není způsobila k bližšímu přezkoumání, jak Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 25. 4. 2006, č. j. 5 Azs 277/2005 – 54, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 4. 7. 2006, č. j. 4 Azs 387/2005 – 66, www.nssoud.cz. K dalším námitkám Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že žádost stěžovatele o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Za této situace neměl žalovaný povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu, tedy ani zkoumat podmínky na Ukrajině, což Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 181/2004, www.nssoud.cz. Pronásledování mafií posoudil Nejvyšší správní soud

jako problém se soukromými osobami, a to např. ve svém rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 – 60, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 – 51, www.nssoud.cz. Azylovou irelevantnost problémů se soukromými osobami, pokud v azylovém řízení nebyla vyvrácena možnost stěžovatele domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 – 36, www.nssoud.cz. K otázce sociální skupiny osob pronásledovaných za odmítnutí nabídky členství ve zločinecké struktuře Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne ze dne 14. 1. 2004, č. j. 5 Azs 25/2003 – 94, www.nssoud.cz, ve kterém konstatoval, že strach z neznámých vyděračů není represí ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině. Pojem sociální skupina Nejvyšší správní soud blíže objasnil též ve svém rozsudku ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs 69/2003 – 48, www.nssoud.cz, ve kterém připomněl, že sociální skupina musí mít v daném státě určitý vliv. Povinnost správního orgánu zkoumat důvody pro udělení azylu je limitována tvrzeními stěžovatele, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 – 42, www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud dále připomíná, že je-li žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná, není na místě zkoumat další okolnosti, což vyjádřil např. ve svém rozsudku dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 244/2004, www.nssoud.cz. Otázkou zkoumání důvodů humanitárního azylu v případě zjevně nedůvodné žádosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 – 90, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 – 71, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 15. 9. 2005, č. j. 7 Azs 138/2005 – 69, www.nssoud.cz. K otázce ekonomických obtíží jako nedostatečného důvodu pro udělení humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 – 54, www.nssoud.cz, dále v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, www.nssoud.cz, a v rozsudku ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64, www.nssoud.cz. Účelem humanitárního azylu a přezkumem výroků rozhodnutí o této formě azylové ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, www.nssoud.cz, a v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, www.nssoud.cz. K otázce zkoumání překážek vycestování v případě zjevně nedůvodné žádosti se Nejvyšší správní soud vyslovil např. ve svém rozsudku ze dne 22. 9. 2004, č. j. 5 Azs 230/2004 – 45, www.nssoud.cz. Pokud jde o obecnou námitku stěžovatele, že se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, nevypořádal se se všemi námitkami a převzal odůvodnění rozhodnutí žalovaného, s těmito tvrzeními se Nejvyšší správní soud vypořádal např. ve svém rozsudku ze dne 8. 3. 2006, č. j. 3 Azs 23/2006 – 40, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 – 41, www.nssoud.cz, který se vztahuje k soudnímu přezkumu nekonkretizovaných žalobních námitek.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna zástupkyni stěžovatele JUDr. Vandě Bielecké, advokátce, která byla stěžovateli ustanovena usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 2. 2006, č. j. 63 Az 228/2004 – 39, byla stanovena za dva úkony právní služby ve výši 1000 Kč podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky) a režijní paušál podle ustanovení § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 75 Kč za každý úkon, celkem tedy 2150 Kč. Zástupkyně stěžovatele doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto podle ustanovení § 57 odst. 2 s. ř. s. patří k nákladům řízení rovněž částka odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 2150 Kč, tj. 408,50 Kč. Zástupkyni stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 2558,50 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu